

Fusion TAS – L 90 - Hvorfor er det en god idé ?

- Fusionen reducerer risikoen for takststigninger som følge af ændrede affaldsmængder: TAS er sårbar overfor fald. L 90 er sårbar overfor stigninger.
- Der bliver øget konkurrence. Fusionen vil medføre et stort robust selskab med betydelig konkurrencekraft. Det reducerer risici for tab og øger muligheden for værdiskabelse for ejerne.
- Fusionspotentialer er ca. 300 mio. kr. til gavn for borgerne. Selskabet har dermed givet et væsentlig bidrag til at opfylde kravet om effektivisering af affaldsforbrændingsanlæggene i aftalen mellem KL og Regeringen. Potentialer fordeles med ca. 2/3 til affaldskunderne og 1/3 til varmekunderne.
- Fusionen reducerer risici ved ændring af afgifterne som f. eks. senest Forsyningssikkerhedsafgiften, der ville have ramt supplerende flisfyring.
- Alle ejerkommuner får plads og dermed indflydelse i bestyrelsen.

Baggrund

Idéen om at se nærmere på muligheden for at fusionere TAS og L90 udsprang af den kendsgerning, at L90 havde overskud af forbrændingseget affald, mens TAS havde underskud. Idéen blev yderligere forstærket af dels udsigten til et generelt fald i mængden af forbrændingseget affald som følge af øget genanvendelse og dels forventningerne om en øget konkurrenceudsættelse i sektoren foranlediget af en tværministeriel rapport om forbrænding af affald fra december 2010.

På denne baggrund blev der i sommeren 2013 underskrevet en hensigtserklæring om forhandlinger parterne imellem med henblik på at indgå en aftale om en fusion.

Analyse af potentialet

Et første led i dette arbejde var en nærmere analyse af potentialet ved en fusion af TAS og L 90. Analyserne viser, at fusionsgevinsten/besparelserne er af størrelsesorden 10-13 mio. kr. p.a. i begyndelsen af den betragtede periode stigende til ca. 35 mio. kr. p.a. i slutningen af perioden. Set over hele perioden på 15 år kan den samlede gevinst/besparelse opgøres til ca. 300 mio. kr. Bidraget hertil kommer dels fra stordriftsfordele og dels fra en bedre kapacitetsudnyttelse. Nedenstående figur viser den forventede udvikling i taksterne under forudsætning af, at forsyningssikkerhedsafgiften ikke realiseres eller erstattes af anden tilsvarende afgift.

Som det ses af figuren er der en besparelse for forbrugerne i alle kommunerne i hele perioden frem til 2029.

Denne gevinst/besparelse skal med de nuværende regler deles mellem varmesiden og affaldssiden. Fusionen medfører samtidigt høj forsyningssikkerhed. Med ændrede regler og afgifter kan gevinsten forstørres eller formindskes.

Hertil kommer en øget konkurrencekraft som følge af de nævnte rationaliseringer og det fusionerede selskabs størrelse, fleksibilitet og kapacitet. De økonomiske fordele herved er ikke kvantificeret i potentialerapporten og er vel heller ikke særlig relevante så længe den øgede konkurrence ikke til stede.

Øget konkurrence

Mens det igangværende analysearbejde har fundet sted, har der været meget varierende udmeldinger vedrørende sandsynligheden for øget konkurrence. Med regeringens vækstplan og de økonomiske forhandlinger mellem staten og kommunerne ser det imidlertid nu ud til, at konkurrencen er lige på trapperne.

Det stiller de kommuner, der ejer forbrændingsanlæg, i en ny situation. Det er ikke sædvanligt, at kommuner deltager som ejere i virksomheder, der er i konkurrence. Private aktører vil først vise sig på området, når de med stor sandsynlighed har sikkerhed for, at de kan få forrentet deres investerede kapital. Det vil formentlig ikke ske de første år. På affaldsforbrændingsområdet kan det derfor imødeses, at kommunerne fortsat vil være ejere af anlæggene i en periode, hvor affaldsforbrændingsselskaberne skal agere på et frit marked.

Såfremt kommunerne ønsker at sælge forbrændingsanlæggene eller føler sig presset til at gøre det vil værdien af det fusionerede selskab være større end summen af de to selskaber hver for sig. Kommunerne bliver så at sige belønnet for at have foretaget den effektivisering, som fusionen udgør.

Ud over de hidtidige hensyn til forsyningssikkerhed til den billigst mulige pris får kommunerne nu også et supplerende hensyn til at sikre og helst udvikle værdien af anlæggene. Det forudsætter, at forbrændingsanlæggene er konkurrencedygtige.

I det fuldt liberaliserede marked – licitationsscenariet - vil fusionsgevinstens størrelse være afhængig af det fusionerede selskabs konkurrencekraft. Helt simpelt vil det være sådan, at hvis de to selskaber ikke konkurrerer med hinanden vil fusionsgevinsten relativt være stigende. Hertil kommer at der kun skal opbygges en affaldshandelsafdeling i stedet for to.

En anden vigtig faktor til at øge konkurrencekraften er at sikre fuld kapacitetsudnyttelse af anlæggene. Forbrændingskapaciteten syd for L90/TAS-kommunerne er meget begrænset. Ved en fusion vil transportomkostningerne for transportørerne nord og øst på - alt andet lige - stige ved at køre til andre anlæg end det fusionerede selskabs. Som eksempel kan nævnes at erhvervsaffald fra Vejen får ekstra transportomkostninger til Odense og Århus på små 50 kr. pr. ton. Det beløb vil stige hvis transporten foregår syd for Vejen og vil falde, hvis det foregår for eksempel fra Middelfart. Affaldsmængderne, der er til rådighed for det fusionerede anlæg, vil derfor med stor sandsynlighed kunne sikre fuld kapacitetsudnyttelse selv med faldende mængder som følge af øget genanvendelse ligesom konkurrenterne vil have transportomkostningerne imod sig. Det taler for, at fusionsgevinsten vil blive større end angivet i potentialerapporten.

Hvorfor ikke fortsætte hver for sig?

Hvis selskaberne fortsætter hver for sig vil de ikke få fusionsgevinsten, ligesom de ikke vil få den forøgede konkurrencekraft. De vil begge være tvunget til bl.a. at opbygge affaldshandelsafdelinger.

Herudover er de to selskaber forskelligt stillede. I et marked med stigende affaldsmængder og pressede priser vil TAS have vanskeligt ved at skaffe affald nok, medens L 90 vil have let ved at afsætte affald til anden side. I dette tilfælde vil TAS søge at kompensere med biomasse. I Vestdanmark er affaldsforbrændingsanlæggene af ældre dato og flere vil lukke dels af tekniske grunde dels på grund af konkurrencen. Nyinvesteringer vil i dette tilfælde være små. I et sådant marked med overskud af forbrændingseget affald i Vestdanmark vil L 90 skulle afsætte til anden side til stærkt stigende priser, medens TAS vil få fuld kapacitetsudnyttelse til lukrative priser. Et fusioneret selskab vil kunne udligne de to scenarier og derved skabe et sikkerhedsnet for ejerkommunerne uanset, om det går den ene eller den anden vej.

I det fuldt liberaliserede marked vil en fusion af TAS og L 90 på det mellemlange sigt være et effektivt middel til at afdække de risici, som kommunernes hæftelser udgør, samt et bidrag til at sikre kommunernes værdier. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at etablere et beslutningsgrundlag for, om kommunerne på det lange sigt med fordel kan afhænde deres ejerandele, så længe rammevilkårene er uafklarede.

Erfaringer fra elområdet, som blev konkurrenceudsat i 2000, viser, at de el-selskaber, der ikke på et tidligt tidspunkt tog del i konsolideringen og fusionerede, kom økonomisk dårligere ud af det end de, der gjorde. Der er ingen grund til at tro, at udviklingen på affaldsforbrændingsområdet vil blive meget anderledes.